

Wizja człowieka - - wizja edukacji

Część

1.

założenia antropologiczne edukacji,
która ma sens

Część 1.

Wizja człowieka - - wizja edukacji

Wizja człowieka

Wizja człowieka

Edukacja to zawsze praca z człowiekiem. Żeby więc dobrze ją robić naprawdę warto zastanowić się nad tym, jaką mamy wizję człowieka, a w związku z tym jaką chcemy mieć wizję edukacji.

Zapraszam Cię do wykonania prostego ćwiczenia: weź czystą kartkę papieru, ułóż ją przed sobą poziomo i na samym środku napisz:

CZŁOWIEK

Część 1.
Wizja człowieka -
- wizja edukacji

Wizja człowieka

Następnie wokół tego słowa napisz wszystko, z czym Ci się ono kojarzy.
Twoja kartka może wyglądać na przykład tak:

Część 1.
Wizja człowieka -
- wizja edukacji

Wizja człowieka

Zwróć uwagę, że niezależnie co wypiszesz na Twojej kartce, na pewno wypisane przez Ciebie zagadnienia da się pogrupować w cztery sfery:

Część 1.

Wizja człowieka - - wizja edukacji

Wizja człowieka

Mądra edukacja (a za nią mądry nauczyciel i wychowawca) nie może więc zapominać o tym, że człowiek to istotna złożona i **ma potrzeby** w każdej z tych sfer:

Ciało - jeśli uczeń jest głodny lub chory trudno będzie mu się skupić na lekcji

Serce - jeśli uczeń nie czuje się dobrze wśród rówieśników, jest odrzucany, nie ma poczucia przynależności, boi się, na nic zdadzą się nasze wysiłki edukacyjne

Rozum - jeśli uczeń nie doświadcza rozwoju i nudzi się, to nic nie skorzysta z naszych lekcji

Dusza - jeśli uczeń nie odnajduje potrzeby sensu, realizacji swoich wartości i poczucia odrębności, nasze wysiłki edukacyjne nie będą pełne

Część 1. Wizja człowieka - - wizja edukacji

Wizja edukacji

Wizja edukacji

Tak więc prawdziwa edukacja, a więc skuteczny nauczyciel i wychowawca **musi** uwzględniać te cztery sfery rozwoju i funkcjonowania człowieka.

Jeśli zapomnimy w naszych działaniach o którejkolwiek z nich, może się okazać, że nasze wysiłki edukacyjne spełzną na niczym.

Naprawdę warto pamiętać o tym, że człowiek ma potrzeby związane z ciałem, z emocjami i funkcjonowaniem w grupie, rozwojem i osiągnięciami oraz z sferą ducha, czyli sferą wartości i transcendencji.

Trzy cele rozwoju kompetencji

Zwróć uwagę, że cele edukacyjne stawia się najczęściej w trzech przestrzeniach rozwoju kompetencji, a więc:

- Nabycie wiedzy
- Nabycie umiejętności
- Kształtowanie postaw

Część 1.

Wizja człowieka -
- wizja edukacji

Wizja edukacji

Wiedza bez umiejętności

Jest to jak najbardziej uzasadnione, ponieważ **co z tego, że przekażesz komuś wiedzę, ale nie będzie miał on umiejętności, żeby ją wykorzystać?**

- To tak jakbyś nagrał coś na dysk komputera, ale nie mógł go włączyć.
- To tak jakbyś uczył dodawania na pamięć: uczeń pamięta, że $2 + 2 = 4$, ale nie wie jak policzyć $2 + 3$
- To tak jakbyś nauczył ucznia, że druga wojna światowa rozpoczęła się w roku 1939, ale nie pokazał mu jak tę wiedzę wykorzystać i z jakimi konsekwencjami związane jest to wydarzenie

Wiedza i umiejętności bez postaw

Dalej: co z tego, że przekażesz komuś wiedzę i nauczysz go umiejętności, ale **nie będzie on chciał** ich wykorzystywać:

- nauczysz ucznia wiedzy i umiejętności matematycznych na rewelacyjnym poziomie, ale nie będzie mu się chciało ich rozwinąć i przystąpić do olimpiady matematycznej
- nauczysz uczniów dobrych manier, ale nie będą chcieli ich wykorzystywać, bo nie będą dostrzegać takiej potrzeby
- nauczysz uczniów całego mnóstwa przydatnej wiedzy i umiejętności, ale nie nauczysz ich życia w społeczeństwie, gdzie będą mogli je wykorzystywać

Część 1.

Wizja człowieka -
- wizja edukacji

Wizja edukacji

Skuteczny nauczyciel kształtuje postawy

Dlatego naprawdę skuteczny nauczyciel nie tylko przekazuje wiedzę i umiejętności, ale pomaga również w kształtowaniu postaw i przekazywaniu wartości. **Skuteczny nauczyciel jest więc wychowawcą**, ponieważ wychowanie to nic innego, jak **proces kształtowania postaw i przekazywania wartości**.

Może część uczestników naszego kursu powie sobie: *„Przecież kształtowanie postaw, to nie moja praca – ja zajmuję się uczeniem języka angielskiego”* lub *„Wychowaniem powinna zajmować się rodzina, a nie szkoła”*.

Takie myśli są zrozumiałe, pamiętaj jednak, że nasz kurs mówi o tym jak być skutecznym nauczycielem, a jeśli w swojej pracy będziesz skupiał się tylko na wiedzy i umiejętnościach (czyli na dydaktyce), **to po prostu nie będziesz skuteczny, bo wiedza i umiejętności bez postaw są bezużyteczne**.

Część 1.

Wizja człowieka -
- wizja edukacji

Wizja edukacji

Kto ma wychowywać?

Wiadomo, że proces wychowania w instytucjach edukacyjnych, w których pracujemy, np. w szkołach, świetlicach, parafiach, działaniach społecznych, ośrodkach, itp. nie zastąpi tego procesu realizowanego w domu rodzinnym.

Instytucjonalny proces wychowania powinien **mądrze uzupełniać i rozwijać proces wychowania realizowany w domu**, ponieważ bardzo często to właśnie w szkole młody człowiek pierwszy raz w życiu spotyka się z funkcjonowaniem w większej grupie, zagadnieniami obywatelskimi, samorządnością, przedsiębiorczością i innymi tematami, z którymi jego rodzice mogli nigdy nie mieć do czynienia.

Skuteczny wychowawca

Żeby być skutecznym wychowawcą, a więc skutecznie uczestniczyć w procesie kształtowania postaw, należy więc pamiętać, że człowiek to istota złożona, dlatego też nasz kurs przeprowadzi Cię przez rozwój następujących kompetencji:

- pracy z grupą i funkcjonowania grupy, bo przecież większość naszych działań edukacyjnych realizowanych jest właśnie w grupie,
- kompetencji komunikacyjnych, słuchania i rozumienia,
- budowania autorytetu, czyli takiego funkcjonowania wobec uczniów, które sprawia, że odczuwają oni do nas naturalny, niewymuszony szacunek, a przez to zmniejsza się liczba problemów związanych z dyscypliną,
- konstruowania takich działań edukacyjnych, które będą inspirujące, ale jednocześnie poddające się sprawdzaniu ich jakości,
- zarządzania procesem edukacyjnym, w tym bardzo ważnym jego elementem, jakim jest budowanie zgranego zespołu nauczycielskiego.

Pytanie sprawdzające

1. Jakie są cztery sfery funkcjonowania i rozwoju człowieka?
2. Jakie trzy elementy składają się na kompetencje?

Żeby przejść do następnej części, kliknij
przycisk pod okienkiem kursu.

